

31994R1467

1994.6.28.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 159/1

A TANÁCS 1467/94/EK RENDELETE

(1994. június 20.)

a mezőgazdasági genetikai források megőrzéséről, jellemzéséről, gyűjtéséről és hasznosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 43. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽²⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽³⁾,

mivel a Közösség mezőgazdaságában a biológiai és genetikai sokféleségnek – mely a biológiai és genetikai források pótolhatatlan tárházát képviseli – a megőrzése érdekében meg kell óvni a genetikai forrásokat; mivel minden szükséges intézkedést meg kell tenni ezeknek a forrásoknak a megőrzése, jellemzése, gyűjtése és hasznosítása érdekében oly módon, hogy az összhangban álljon a közös agrárpolitika céljainak elősegítésére és a biológiai sokféleség megővésére a Közösség által 1993-ban jóváhagyott, a biológiai sokféleségről szóló egyezményrel; mivel alkalmazni kell minden előretekintő megoldást, amely szükségesnek bizonyulhat;

mivel ebben a rendeletben a „mezőgazdaság” meghatározást a kifejezés széles értelmében kell tekinteni, és ebből következően, a mezőgazdasági genetikai források meghatározás magában foglalja az erdészethez tartozó genetikai forrásokat is;

mivel a mezőgazdasági genetikai források ennek a rendeletnek az értelmében magukban foglalják mind a növényi, mind az állati genetikai forrásokat;

mivel a mezőgazdasági genetikai források megőrzése, jellemzése, gyűjtése és hasznosítása hatékony fejlesztésének és koordinálásának célja a tagállamok által vállalt feladatoknak a közjó érdekében történő megszervezése, e munka eredményeinek hatékony

felhasználása, e munkának a közös agrárpolitika igényeivel összhangban történő és a biológiai sokféleségről szóló egyezményrel összhangban álló célok szem előtt tartásával való végzésének elősegítése, és a Közösség igényeire reagáló tevékenységek megvalósításához szükséges erőforrások egyesítése, figyelembe véve – ahol ez szükséges – azokat a tevékenységeket, amelyeket ugyanezen a területen mértékadó szervezetként elismert nemzetközi szervezetek és az unión kívüli európai országok hajtanak végre;

mivel e cél elérése érdekében állandó információcserét és elsősorban a tagállamokban a meglévő és tervezett programokkal kapcsolatos kölcsönös konzultációkat kell megvalósítani a mezőgazdasági genetikai források megőrzéséről, jellemzéséről, gyűjtéséről és hasznosításáról;

mivel a mezőgazdasági genetikai források megőrzése, jellemzése, gyűjtése és hasznosítása terén nemzeti szinten már folyamatban lévő munka közösségi szinten történő koordinálásának lehetővé kell tennie, hogy a munka hatékonyabbá váljék;

mivel a jelenleg folyó munka nem tűnik megfelelőnek, vagy magának a munkának a jellege miatt, vagy azért, mert a tagállamokban a rendelkezésre álló eszközök nem teszik lehetővé számukra, hogy növeljék erőfeszítéseiket a mezőgazdasági genetikai források megőrzése, jellemzése, gyűjtése és hasznosítása területén; mivel, a szubszidiaritás elvével összhangban, az Európai Közösségnek képesnek kell lennie arra, hogy ilyen esetekben a tagállamokban végrehajtott munkához támogatást és kiegészítést nyújtson, ezzel segítséget nyújtva a környezetvédelemmel és a természeti környezet megőrzésével kapcsolatban a Közösséget terhelő kötelezettségek teljesítésében és a biológiai sokféleség megővését és fenntartható használatát szolgáló tervek kidolgozásában és végrehajtásában; mivel a mezőgazdasági genetikai források megőrzése problémájának van egy transznacionális dimenziója, mely minden tagállamot érint, de e területen közösségi szintű

⁽¹⁾ HL C 266., 1993.10.1., 2. o.

⁽²⁾ HL C 128., 1994.5.9.

⁽³⁾ HL C 52., 1994.2.19., 20. o.

egyedi cselekvési program a mai napig nem létezik; mivel a legjobb megoldás a meglévő cselekvések összehangolásával és új, nagy fontosságú tevékenységek támogatásával történő hozzáadott értékteremtés; mivel a tétlenség eredménytelenséghez és a genetikai források elvesztéséhez vezethet;

mivel a mezőgazdasági genetikai források megőrzése, jellemzése, gyűjtése és hasznosítása területén végrehajtott munkának növelnie kell a sokféleséget a mezőgazdaságban, segítenie kell a biológiai sokféleség fenntartását, javítania kell a mezőgazdasági termékek minőségét és csökkentenie kell a ráfordításokat és a mezőgazdasági termelési költségeket a mezőgazdasági termelési költségek csökkentésére;

mivel figyelembe véve, hogy a mezőgazdasági genetikai források megőrzésének, jellemzésének, gyűjtésének és hasznosításának koordinálása közvetlen kapcsolatban áll a közös agrárpolitikával, az ennek érdekében elfogadott intézkedéseket a lehető leggyorsabban kell alkalmazni;

mivel a koordinálás érdekében, tekintettel a Közösség mezőgazdasági genetikai gazdagságának földrajzi kiterjedtségére, valamint a megfelelő intézkedések végrehajtásának szükségessége folytán, szoros és állandó együttműködést kell megvalósítani a Bizottság és a tagállamok között a mezőgazdasági genetikai források megőrzésével, jellemzésével, gyűjtésével és hasznosításával kapcsolatban;

mivel a munka nemzeti szintű koordinálása minden egyes tagállamban a mezőgazdasági genetikai források megőrzésével, jellemzésével, gyűjtésével és hasznosításával kapcsolatos helyzet széles körű és részletes ismeretét teszi szükségessé; mivel össze kell gyűjteni a lényeges információkat, és meg kell állapítani az eljárásokat az ezekhez való hozzáférés biztosítására;

mivel a közösségi szinten végrehajtott munkát elsősorban a mezőgazdasági termékek minőségének javítása és a hagyományos vagy új mezőgazdasági termékek számára új hasznosítási lehetőségek keresése felé kell irányítani oly módon, hogy növekedjen azok hozzáadott értéke;

mivel a mezőgazdasági genetikai források megőrzéséhez, jellemzéséhez, gyűjtéséhez és hasznosításához alkalmazott közösségi intézkedési programnak segítenie kell a biológiai sokféleség megőrzését a Közösségben, növelnie kell a mezőgazdaság versenyképességét és javítania kell a mezőgazdasági erőforrások kezelését;

mivel egy ilyen közösségi, hosszú távú intézkedési program új termelési formákhoz vezethet, mely ezáltal a mezőgazdaság, a környezet és a vidék hasznára válik;

mivel fontos annak biztosítása, hogy a mezőgazdasági genetikai források megőrzése, jellemzése, gyűjtése és hasznosítása területén

végrehajtott olyan munkának az eredményeit, amelyhez a Közösség hozzájárul, a Közösség rendelkezésére bocsássák;

mivel annak az általános politikának a keretén belül, amelyet a Közösség dolgozott ki a mezőgazdasági genetikai források megőrzésére, jellemzésére, gyűjtésére és hasznosítására a megfelelő tanácsadó testületek segítségével, a tagállamok képviselőiből álló bizottság, melynek elnöki tisztjét a Bizottság képviselője tölti be, létrehozása a legalkalmasabb eszköz az együttműködés kifejlesztéséhez, az ilyen bizottság képes arra, hogy megfelelő segítséget és tanácsot adjon a Bizottságnak a mezőgazdasági genetikai források megőrzése, jellemzése, gyűjtése és hasznosítása koordinálásával kapcsolatban rábízott feladatok végrehajtásában;

mivel, a kapott eredmények hasznosításának lehetővé tételére, elő kell segíteni a terjesztésről és a tanácsadásról való gondoskodást; mivel a cselekvési program lehető legszélesebb körű és legmegfelelőbb használatának elérése érdekében a program kiegészítésre fog kerülni az eredményeket és a tanácsadási tevékenységeket ismertető kiadványokkal,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

(1) A közös agrárpolitika céljainak elérése érdekében a mezőgazdasági erőforrások megőrzésével, jellemzésével, gyűjtésével és hasznosításával kapcsolatos, a tagállamokban végrehajtott munkát közösségi szinten kell koordinálni és támogatni az e rendeletben megállapított feltételek mellett.

(2) E rendelet alkalmazásában:

a) a mezőgazdasági genetikai források mind a növényi, mind az állati genetikai forrásokat magukban foglalják;

b) – a növényi genetikai források elsősorban azokat a mezőgazdasági növényeket, beleértve a szőlőt, takarmánynövényeket, kertészeti növényeket, ideértve a piacra szánt kerti és dísnövényeket is, gyógy- és aromás növényeket, gyümölcsöt termő növényeket, erdei fákat, gombákat, mikroorganizmusokat és vadon élő flórát is jelentik, melyeket mezőgazdasági területen használnak vagy e területen hasznosíthatók,

– az állati genetikai források elsősorban azokat a használatokat (gerinceseket és bizonyos gerincteleneket), mikroorganizmusokat és vadon élő állatokat jelentik, amelyeket a mezőgazdaságban hasznosítanak vagy e területen hasznosíthatók.

(3) Az (1) bekezdésben említett koordinációt és támogatást a mezőgazdasági genetikai forrásokra vonatkozó, a Közösség által megállapított általános politikával összhangban hajtják végre.

I. CÍM

Tájékoztatás és konzultáció

2. cikk

A tagállamok és a Bizottság közötti információcseréről és konzultációról szóló intézkedések a 3. és 4. cikkben megállapított feltételek mellett kerülnek meghatározásra.

3. cikk

(1) A tagállamok rendszeresen és évente legalább egyszer, szakmai, gazdasági és pénzügyi tájékoztatást nyújtanak a Bizottságnak a mezőgazdasági genetikai források megőrzése, jellemzése, gyűjtése és hasznosítása céljából az irányításuk alatt végrehajtott vagy tervezett meghatározott intézkedésekről.

A tagállamok kötelezettséget vállalnak, hogy rendszeres alapon hasonló információkat adnak át a Bizottságnak a mezőgazdasági genetikai források megőrzéséhez, jellemzéséhez, gyűjtéséhez és hasznosításához a nem a hatáskörük alá tartozó testületek által végrehajtott és tervezett intézkedésekről.

(2) A Bizottság állandó nyilvántartást vezet az (1) bekezdésben említett intézkedésekről, és megfelelő eszközökkel ösztönzi a tagállamok illetékes szervezetei közötti információcserét, különös tekintettel a rendelkezésre álló genetikai források eredetére és egyedi sajátosságaira vonatkozó információk cseréjét. Az ilyen információcserék a 7. cikkben említett program által finanszírozott intézkedések keretein belül jöhetnek létre.

(3) A 13. cikkben említett bizottság véleményének megismerése után a Bizottság meghatározza a valamennyi összegyűjtött információnak az érintettek számára történő rendelkezésre bocsátása során alkalmazandó eljárásokat.

4. cikk

(1) A Bizottság folyamatosan tanulmányozza a tagállamokban a mezőgazdasági genetikai források megőrzése, jellemzése, gyűjtése és hasznosítása politikáját, helyzetét, és az ebben jelentkező tendenciákat, figyelembe véve a genetikai források területén végrehajtott más, ezzel kapcsolatos vizsgálatok eredményeit, beleértve a genetikai források kiaknázásával és a génerózióval foglalkozó, rendelkezésre álló vizsgálatokat is. Ennek érdekében a

Bizottság konzultációt folytat a tagállamokkal a 13. cikkben említett bizottság keretében.

(2) A Bizottság megszervezi a mezőgazdasági genetikai források megőrzése, jellemzése, gyűjtése és hasznosítása során alkalmazott intézkedések kiterjesztését és javítását, valamint az információcserét, különösen szemináriumok, tanfolyamok, szakértők cseréje, tanulmányutak, valamint tudományos és szakmai jelentések segítségével.

II. CÍM

Az egyes intézkedések

5. cikk

(1) A Bizottságnak a tagállamok részére történő ajánlások tételére vonatkozó jogának sérelme nélkül, a Bizottság felelős:

- a) a mezőgazdasági genetikai források megőrzése, jellemzése, gyűjtése és hasznosítása érdekében hozott bizonyos olyan nemzeti intézkedések közösségi szintű összehangolásának segítéséért, amelyek célja a Közösségen belül alkalmazott eszközök ésszerű megszervezésének és az eredmények hatékony használatának lehetővé tétele, valamint a közös agrárpolitika céljaival összhangban lévő megközelítés kialakítása;
- b) közösségi szinten a mezőgazdasági genetikai források megőrzését, jellemzését, gyűjtését és hasznosítását célzó intézkedési programok kidolgozása és végrehajtása a tagállamokban végzett tevékenység támogatására vagy kiegészítésére.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásához a részletes szabályok a 14. cikkben megállapított eljárásokkal összhangban kerülnek elfogadásra.

6. cikk

(1) A 14. cikkben megállapított eljárással összhangban, a Bizottság megtesz minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy minden olyan eredményt, amely hozzájárulhat az 5. cikk (1) bekezdése értelmében elfogadott intézkedések alkalmazásához, a legmegfelelőbb eszközökkel a Közösség rendelkezésére bocsássonak.

(2) A Bizottság megteszi azokat, a közös agrárpolitika céljaival összhangban álló és a mezőgazdasági genetikai források megőrzése, jellemzése, gyűjtése és hasznosítása területén elvégzett munka minden eredményének kiterjesztése és kiaknázása elősegítésére szolgáló megfelelő lépéseket, amelyek hozzájárulhatnak az említett célok eléréséhez.

III. CÍM

A mezőgazdasági genetikai forrásokra vonatkozó cselekvési program

7. cikk

A mezőgazdasági genetikai források megőrzését, jellemzését, gyűjtését és hasznosítását célzó meghatározott első közösségi programot, az I. mellékletben foglaltak szerint, a továbbiakban: „a program”, ötéves időszakra elfogadták.

8. cikk

A program alkalmazásának részletes szabályait, beleértve a Közösség részéről nyújtandó pénzügyi támogatás szintjét is, az I. melléklet ismerteti.

9. cikk

A Bizottság a 13. cikkben említett bizottság véleményének megismerése után hajtja végre a programot. Az ilyen konzultáció különösen a következőkkel foglalkozik:

- a munkaprogram tervezetének elkészítése és naprakész állapotba hozása,
- nyilvánosan közzétett intézkedési javaslatlételi felhívások tartalma,
- az I. mellékletben ismertetett projektek és összehangolt cselekvések kiértékelése,
- a 3. cikk (2) bekezdésében említett nyilvántartás kidolgozása és hasznosítása.

10. cikk

(1) A 9. cikk első francia bekezdésében említett munkaprogram meghatározza a részletes célokat, a végrehajtandó tevékenységek típusát és az ezzel kapcsolatosan alkalmazandó pénzügyi intézkedéseket. A Bizottság, a munkaprogram alapján, nyilvános felhívásokat tesz közzé intézkedési javaslatok tételére.

(2) A Bizottság által a különböző intézkedések végrehajtásához megkötött szerződések részletes szabályokat határoznak meg a program részeként végrehajtott tevékenységek eredményeinek terjesztéséhez, védelméhez és hasznosításához.

11. cikk

(1) A megvalósítás harmadik éve során a Bizottság felülvizsgálja a programot és a helyzet elemzését, különös tekintettel a pénzügyi helyzetre. A Bizottság a felülvizsgálat eredményeiről jelentést nyújt be az Európai Parlament és a Tanács részére.

(2) A program végén a Bizottság független szakértői csoportot jelöl ki az eredmények kiértékelésére. A csoport, a Bizottság

megjegyzéseivel együtt, benyújtja jelentését az Európai Parlament, a Tanács és a Gazdasági és Szociális Bizottság részére.

12. cikk

(1) Az e program végrehajtásához szükséges becsült pénzügyi összeg, a személyi és adminisztrációs költségeket is beleértve, 20 millió ECU.

(2) A pénzügyi összegek javasolt felosztását a II. melléklet ismerteti.

IV. CÍM

Általános rendelkezések

13. cikk

(1) Létre kell hozni egy, a tagállamok képviselőiből álló, a mezőgazdasági genetikai források megőrzésével, jellemzésével, gyűjtésével és hasznosításával foglalkozó bizottságot, a továbbiakban a „bizottság”, melynek elnöki tisztét a Bizottság képviselője tölti be.

(2) A bizottság a közös piaci szervezetek igazgatására létrehozott irányítóbizottságok számára 1965-ben elfogadott szabályokkal összhangban fogadja el eljárási szabályzatát.

(3) A felmerült ügyeket a 14. cikkben megállapított eljárással összhangban terjesztik véleményezésre a bizottság elé.

14. cikk

(1) Amennyiben az e cikkben megállapított eljárást kell követni, az elnök saját kezdeményezésére, vagy valamely tagállam képviselőjének indítványára terjeszti az ügyet a bizottság elé.

(2) A Bizottság képviselője beterjeszti a bizottság elé a végrehajtandó intézkedések tervezetét. A bizottság az elnök által az ügy sürgősségének függvényében megállapított határidőn belül közli a tervezettel kapcsolatos véleményét. A véleményt a szerződés 148. cikkének (2) bekezdésében megállapított többséggel alakítják ki olyan határozatok esetében, amelyeket a Tanácsnak el kell fogadnia a Bizottságtól érkezett javaslat alapján. A bizottságon belül a tagállamok képviselőinek szavazatait a fent említett cikkben megállapított módszer szerint veszik figyelembe. Az elnök nem szavaz.

(3) A Bizottság intézkedéseket fogad el, amelyek azonnal hatályba lépnek. Amennyiben azonban az intézkedések nincsenek összhangban a bizottság véleményével, ezeket a Bizottság haladéktalanul közli a Tanáccsal. Ebben az esetben a Bizottság felfüggesztheti az általa már elfogadott intézkedések alkalmazását, az ilyen közlés napjától számított 1 hónapnál nem hosszabb időtartamig.

A Tanács, minősített többségi szavazással, eltérő határozatot hozhat az előző bekezdésben említett határidőn belül.

15. cikk

A bizottság megvizsgálhat minden más lényeges kérdést, amelyet az elnöke saját kezdeményezésére vagy valamely tagállam képviselőinek indítványára a bizottság elé terjeszt.

16. cikk

A Bizottság rendszeres jelentést nyújt be az Európai Parlament és a Tanács részére a mezőgazdasági genetikai források megőrzéséhez, jellemzéséhez, gyűjtéséhez és hasznosításához kapcsolódó, az 5. cikkben említett intézkedésekről.

A jelentés elsősorban a következőket tartalmazza:

- a tagállamokban a mezőgazdasági genetikai források megőrzésével, jellemzésével, gyűjtésével és hasznosításával kapcsolatos tevékenységek fejlődésének felmérése,

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Luxembourgban, 1994. június 20-án.

a Tanács részéről

az elnök

G. MORAITIS

- a Közösségben a mezőgazdasági genetikai források megőrzése, jellemzése, gyűjtése és hasznosítása fejlődésének leírása,
- az e rendelet értelmében alkalmazott intézkedésekkel kapcsolatos álláspont,
- a tagállamokban a mezőgazdasági genetikai források megőrzésében, jellemzésében, gyűjtésében és hasznosításában kívánatos fejlesztések és az e területen folyó munka közösségi szintű koordinálását a közös agrárpolitika céljai és a jelenlegi program során már elért eredmények tükrében feltáró tanulmány. A tanulmánynak, adott esetben, hivatkoznia kell a mértékadó nemzetközi szervezetek által e területen végzett munkára.

17. cikk

Ez a rendelet az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

I. MELLÉKLET

RÉSZLETES SZABÁLYOK A CSELEKVÉSI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ

I. CÉLOK

A cél a Közösség potenciálisan értékes növényi és állati genetikai forrásainak megőrzésének, jellemzésének, dokumentálásának, értékelésének, gyűjtésének és hasznosításuknak biztosítása és azok fejlesztésének elősegítése.

A célok elérése érdekében szükséges a tagállamokban meglévő tevékenységek koordinálása, kiegészítése és kibővítése. Minden tevékenységben érvényesül a szubszidiaritás elve.

Ahol indokolt, az e programban végrehajtott tevékenységeket az ugyanezen a területen mértékadó nemzetközi szervezetek által végrehajtott tevékenységekkel együtt valósítják meg.

II. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A programot a Bizottságnak kell végrehajtania.

2. A 8. cikkben említett program megvalósítására szolgáló eljárásoknak tartalmazniuk kell a Közösségben a mezőgazdasági genetikai források állandó nyilvántartását, e genetikai források megőrzéséhez, jellemzéséhez, gyűjtéséhez és hasznosításához alkalmazott összehangolt cselekvéseket és megosztott költségű projekteket, valamint a kapcsolódó intézkedéseket.

– *Állandó nyilvántartás*

Az állandó nyilvántartás elsődlegesen a Közösségben összegyűjtött mezőgazdasági genetikai források állapotának és jellegének meghatározásából, rendszeres frissítéséből és közreadásából, valamint ezeknek a genetikai forrásoknak a megőrzésével, jellemzésével, gyűjtésével és hasznosításával kapcsolatos folyamatban lévő munka felsorolásából áll. A nyilvántartás létrehozásával és rendszeres közzétételével kapcsolatos költségeket a program végrehajtására rendelkezésre bocsátott pénzeszközökből kell fedezni.

– *Összehangolt cselekvések*

Az összehangolt cselekvések a Közösség által vállalt feladatok a tagállamokban a mezőgazdasági genetikai források megőrzése, jellemzése, gyűjtése és hasznosítása céljából végrehajtott egyes tevékenységek koordinálása érdekében. Az összehangolás költségének 100 %-áig adható közösségi pénzügyi hozzájárulás.

– *Mezőgazdasági genetikai források megőrzésére, jellemzésére, gyűjtésére és hasznosítására szolgáló megosztott költségű projektek*

A mezőgazdasági genetikai források megőrzésére, jellemzésére, gyűjtésére és hasznosítására szolgáló projektek tekintetében megosztott költségű szerződéseket kell kötni. Végrehajtásukhoz a projektek összköltségének 50 %-át meg nem haladó mértékű közösségi pénzügyi hozzájárulást kell adni.

A megosztott költségű projekteket, általános szabályként, a Közösségen belül tevékenykedő résztvevőknek kell végrehajtaniuk. Elsőbbséget kell biztosítani azoknak a projekteknek, amelyek különböző tagállamokban tevékenykedő, kettő vagy több, egymással kapcsolatban nem lévő résztvevő részvételét biztosítják. A mezőgazdasági genetikai források megőrzésére, jellemzésére, gyűjtésére és hasznosítására szolgáló megosztott költségű projektekre vonatkozó szerződéseket, általános szabályként, az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* közzétett ajánlattételi felhívásokon alapuló hivatalos kiválasztási eljárást követően kell megkötöni. Sürgős esetekben meghívásos eljárás alkalmazható.

– *Kapcsolódó intézkedések*

A kapcsolódó intézkedéseknek a következőkből kell állniuk:

- szemináriumok, szakmai konferenciák és műhelytalálkozók szervezése,
- belső koordináló intézkedések szakosított szakmai csoportokon keresztül,
- oktatási és mobilitási tervek a szakszemélyzet számára,
- az eredmények hasznosításának elősegítése.

Ezen intézkedések összköltségéhez 100 %-os közösségi pénzügyi hozzájárulás adható.

3. Bármilyen természetes vagy jogi személy, aki, illetve amely valamely tagállam állampolgára, illetve székhelye a Közösségben van, részt vehet a programban előírt intézkedések végrehajtásában. Harmadik országok állampolgárainak részvételét és az ilyen részvétellel kapcsolatban a Közösség pénzügyi hozzájárulását minden esetben külön meg kell vizsgálni.
4. Az intézkedések és projektek végrehajtása során kapott eredmények és ismeretanyag terjesztésével kapcsolatos kiadásokat a program költségvetéséből kell fedezni.
5. Az intézkedésekre vonatkozó valamennyi javaslatnak tartalmaznia kell egy nyilatkozatot a környezeti hatásról. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell egy, a vonatkozó biztonsági szabályok betartásáról szóló kötelezettségvállalást.

III. TECHNIKAI ELJÁRÁSOK

1. Hatály

a) Támogatható tevékenységek

E program azoknak a növényi és állati genetikai forrásoknak a megőrzésével, jellemzésével, értékelésével, gyűjtésével és hasznosításával foglalkozik, amelyek jelenleg előfordulnak a Közösség területén, és amelyek különleges intézkedések hiányában valószínűleg elvesznének.

Támogatásra jogosult organizmusok a növények (mag- és egyes spóratermésű növények), állatok (gerincsek és egyes gerinctelenek) és mikroorganizmusok.

Valamennyi típusú anyag jogosult a támogatásra, a természetett és őshonos fajtákat, helyi fajtákat, nemesítőanyagokat, genetikai fajtagyűjteményeket és vadon élő fajokat is beleértve. A program kiterjed az aktív növekedésű anyagokra és a nyugalmi állapotú anyagokra (magvak, embriók, sperma és pollen) egyaránt. A támogatás kiterjed mind a természetes helyen lévő, mind pedig az azon kívüli gyűjteményekre.

Elsőbbséget élveznek azok a fajok, amelyek gazdasági szempontból jelentősek a közösségi mezőgazdaságban, kertészetben vagy erdészetben, vagy reális esélyük van arra, hogy azzá váljanak. Fokozottan elsőbbségben részesül a genetikai források következő célú felhasználása:

- a mezőgazdasági termelés sokoldalúvá tétele,
- a termékminőség javítása,
- jobb gondoskodás a környezetről.

Ebben a programban a „dokumentálás”, „útlevél”, „jellemzés” és „értékelés” kifejezések a következőképpen kerültek meghatározásra:

- a „dokumentálás” valamennyi adattípus gyűjtését és regisztrálását jelenti,
- az „útlevél” adatokat a gyűjtés helyszínén jegyzik fel,
- a „jellemzés” a később feljegyzett elsődleges taxonómiai jellemzőkre utal,
- az „értékelés” más jellemzők, mint például a betegséggel vagy igénybevétellel szembeni ellenálló képesség értékelésére utal.

Miután megtörtént a gyűjtemények nyilvántartásba vétele és folyamatban van az új gyűjtés, a programon belül lépéseket fognak tenni annak biztosítására, hogy feljegyezzék a felhasználóknak (gazdálkodóknak, kertészeknek) a művelési és természetési módszerekkel, különleges hasznosításokkal, feldolgozással, izzel stb. kapcsolatos hagyományos regionális tapasztalatait és ismereteit is.

b) Kizárt tevékenységek

A következő tevékenységek kifejezetten nem jogosultak az e program szerinti közösségi pénzügyi támogatásra: elméleti tanulmányok, hipotézisek ellenőrzésére végrehajtott vizsgálatok, eszközök vagy eljárások javítására végrehajtott vizsgálatok, nem tesztelt módszerekkel vagy „modell” rendszerekkel kapcsolatos munka és minden más kutatási tevékenység. Az ilyen tevékenységek a Közösség kutatás- és technológiafejlesztési programjai keretében vehetők figyelembe.

A tagállamokban már folyamatban lévő tevékenységek csak összehangolt cselekvések végrehajtása tekintetében vehetők figyelembe.

Az alacsonyabb rendű állatokkal, növényekkel és mikroorganizmusokkal kapcsolatos tevékenységek nem támogathatók, kivéve azokat, amelyeket szárazföldön vagy édesvízben tenyésztettek vagy természetnek, vagy az olyan szervezeteket, amelyek alkalmasak arra, hogy a mezőgazdaságban a biológiai védekezés eszközeiként használják fel őket. Kivételeket tesznek azokban a különleges esetekben, amikor meghatározott gén-gén kapcsolatok állnak fenn egy parazita vagy szimbiózisban élő szervezet és a gazdaszervezet között, és ahol mindkét szervezet meg kell őrizni.

Az anyag gyűjtésére és beszerzésére a fent előírt prioritások érvényesek.

2. Tevékenységek

A következő tevékenységek végrehajtása részesül támogatásban:

a) Nyilvántartás-készítés

Létrehozzák, rendszeres időközönként frissítik és kiadják a Közösségben a mezőgazdasági genetikai források megőrzésével, jellemzésével, gyűjtésével és hasznosításával, valamint a természetes helyen megvalósított programokkal és azon kívüli gyűjtésekkel kapcsolatban folyó munka állandó nyilvántartását.

A nyilvántartás útmutatást biztosít a Közösségben megőrzött genetikai források gyűjteményeinek és az ezzel kapcsolatos tevékenységek megismeréséhez. A nyilvántartásba vétel céljai a programtevékenységek támogatása és a megőrzött anyag lehető legszélesebb körű megismerésére és használatára való ösztönzés. A nyilvántartás teljes részletességgel tartalmaz elsősorban a program által támogatott minden egyes adatbázist és gyűjteményt, valamint egyéb részleteket is magában foglal.

b) Megőrzés, dokumentálás és információcsere

A cél a mezőgazdasági, állati és növényi genetikai források, beleértve az erdei fákat is, megóvása és dokumentálása terén történő közösségi erőfeszítések támogatása a már folyamatban lévő munka összehangolásával és az ismétlődő tevékenységek kiküszöbölésével.

A munka logikai lépések sorozatában kerül végrehajtásra. Egy későbbi lépéssel kapcsolatos munka csak akkor jogosult közösségi finanszírozásra, ha létezik arra vonatkozó bizonyíték, hogy a megelőző lépéseket, akár ebben a programban, akár előzőleg, már végrehajtották.

Amennyiben az igény jogosultsága bizonyítható, új tevékenységek támogathatók (6. lépés).

Az erőfeszítések összehangolása érdekében a program által támogatott valamennyi tevékenységben használt adatbázisoknak kompatibilisnek kell válniuk.

A folyamat minden egyes lépésében közreadásra kerülnek a beszerzett információk és a tárolt anyagot, amennyiben lehetséges, rendelkezésre bocsátják a terjesztés céljaira.

Valamennyi faj esetében a lépések a következők:

– 1. lépés: A munkaterv létrehozása

Az elsődleges leíró tulajdonságok minimális listájának kidolgozása, egy közös adatbázis és az adatcserére szolgáló közös formátum tervezése és tesztelése. A közös adatbázist a felhasználók igényeinek figyelembevételével kell tervezni és standard adatbázisnyelvet kell használni. A kiválasztott leíró tulajdonságoknak nagymértékben örökölődőeknek kell lenniük. E leíró tulajdonságoknak minden környezetben kifejeződésre kell jutniuk és kiértékelésüknek olcsónak kell lennie.

– 2. lépés: A gyűjtemények jellemzése

Az adatbázis létrehozása. Passzportadatok összesítése, az anyagok felszaporítása, vagy regeneráló vetése és az elsődleges jellemző tulajdonságok felvételezése.

– 3. lépés: Értékelés (másodlagos jellemzés)

Ahol ez lényeges, adatok hozzáadása más szűrési vizsgálatokból (lásd a „kiértékelés és hasznosítás” címszó alatt).

– 4. lépés: A gyűjtemények rendezése

A közös adatbázis segítségével az ismétlődések és hiányosságok azonosítása a meglévő gyűjteményekben. Ahol indokolt, a teljes gyűjtemény egy részének kijelölése alapgyűjteményként.

– 5. lépés: A gyűjtemények ésszerűsítése

Ahol ismétlődés van a gyűjtemények között, a tételek ésszerűsítése és összhangba hozása. Bizonyos átfedésre szükség van az anyagok véletlenszerű elvesztése elleni védelemhez. A minimális kritérium, hogy az alapgyűjtemények tételeit legalább két erre kijelölt helyszínen kell tárolni. A teljes gyűjtemény részei több kijelölt helyszínen is elhelyezhetők.

– 6. lépés: Genetikai források beszerzése (gyűjtése)

Gyűjtés ott hajtható végre, ahol:

- i. hiányosságok vannak a gyűjteményekben, melyek nyilvánvalóan korlátozzák azok használhatóságát; vagy
- ii. ahol létezik olyan, a gyűjteményben nem szereplő anyag, melyről megalapozottan feltehető, hogy egyedi jellegű és amely elveszne, ha nem történne meg a begyűjtése.

Követni kell a bevált gyűjtési és tárolási gyakorlatokat és az összegyűjtött anyagot dokumentálni és az adatbázisban rögzíteni kell (1–5. lépés). Állatok esetén a „begyűjtés” magában foglalhatja a veszélyeztetett vagy egyedi fajták spermájának, petéjének, tojásának és embrióinak begyűjtését és megővését.

Külön hangsúlyt kap a fenti tevékenységekből eredő információk publikálása és az anyagok közreadása.

c) *Kiértékelés és hasznosítás*

A cél a közösségi természetes helyen történő és azon kívüli genetikai forrásgyűjteményben tárolt anyag kiértékelésének és hasznosításának előmozdítása.

A következők tartoznak a jogosult tevékenységek körébe:

- a megőrzött anyagnak a közvetlenül a mezőgazdaságban való hasznosításához vezető tevékenységek, például a kiválasztott anyag szaporítása és az ezekkel kapcsolatos kísérletek szántóföldi körülmények között,
- megfelelő információk gyűjtése azoktól a felhasználóktól, akik a múltban genetikai forrásokat kaptak a génbanktól és lényeges információk gyűjtése a szakirodalomból,
- a megőrzött anyag teljesítőképességének szokásos kiértékelése gyakorlati körülmények között,
- megőrzött anyag szokásos „szűrése” olyan hasznos és lényeges gének keresésére, amelyek például termékminőség-javulást, betegségekkel, rovarkártevőkkel és környezeti hatásokkal szembeni rezisztenciát, általános kombinálódó képességet és hímsterilitást eredményeznek,
- egyéb olyan, nem gazdasági jellemzők regisztrálása, melyek módszertani szempontból hasznosak, például gyorsabbá vagy pontosabbá teszik a genotípusok azonosítását.

3. **Részvétel**

Kétféle részvételi mód létezik a megosztott költségű projektekben. Ezek feltételei a következők:

a) *Kijelölt résztvevő*

A kijelölt résztvevő:

- elismerten alkalmas Ph. D. szintű képzéshez; a résztvevőnek készen kell állnia arra, hogy hallgatókat fogadjon egyetem utáni (hároméves) továbbképzéshez,
és/vagy
- a tagállam által hivatalosan elismert,
és/vagy
- a tagállam tanúsítása szerint összevethető szintű mértékadó hozzáértéssel rendelkezik a megfelelő területen,
és
ha felelős valamilyen gyűjteményért, ennek a gyűjteménynek:
  - elérhetőnek kell lennie minden jóhiszemű felhasználó számára,
  - ki kell elégítenie a jó gyakorlati színvonalra vonatkozó követelményeket,
  - aktív használatban kell lennie.

b) *Kiegészítő résztvevő*

A kiegészítő résztvevő birtokában olyan anyag van, amely kiegészíti valamely kijelölt génbankban lévő ugyanazon fajok anyagát vagy valamilyen más kiegészítő feladatot lát el.

A kiegészítő résztvevők alvállalkozókként vesznek részt a munkában egy kijelölt résztvevővel együttműködve.

A program több tudományágat fog át. Ösztönözni kell minden kapcsolódó tudományág képviselőinek részvételét, különösen azokat, akik a tárolt anyag hasznosításával foglalkoznak.

II. MELLÉKLET

INDIKATÍV PÉNZÜGYI BONTÁS, MEZŐGAZDASÁGI GENETIKAI FORRÁSOK

Tevékenység	%
I. Állandó nyilvántartás	10 %
II. Megőrzés, jellemzés, gyűjtés, hasznosítás	88 %
1. Növényi genetikai források 66 %	
2. Állati genetikai források 22 %	
III. Programkiértékelés	2 % ⁽¹⁾
Összesen	100 % ⁽²⁾

⁽¹⁾ A teljes összegnek körülbelül 2 %-át irányozták elő a program eredményeinek kiértékelésére és terjesztésére.

⁽²⁾ A program különleges igazgatásával kapcsolatos kiadást is beleértve, mely az összköltség körülbelül 2,5 %-át teszi ki és a szakszemélyzet költségét (két A. besorolású, két B. besorolású és két C. besorolású alkalmazott), mely az összköltségnek körülbelül 10 %-át teszi ki.